

อาหารสมอง

บทเพลงชาติ

วีรกร ตรีเศศ
(รวม 4 หน้า)

แต่ละชาติมีเพลงชาติเป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นเอกราชและอิสรภาพแตกต่างกันไป ผู้คนในชาติที่ต้องต่อสู้เสียเลือดเนื้อมากมายเพื่อให้ได้เอกราชมาจะซาบซึ้งกับเพลงชาติของตนเป็นอันมาก บางคนอาจน้ำตาไหลด้วยซ้ำเมื่อนึกถึงประวัติศาสตร์การต่อสู้เสียสละของบรรพบุรุษ คนเหล่านี้จะหวงแหนความเป็นชาติ รักสามัคคีกัน เพราะรู้ว่าถ้าจะมาถึงวันนี้ได้นั้นต้องสูญเสียอะไรไปบ้าง

อาจารย์ดุษฐีย์ พนมยงค์ ได้รวบรวมเรื่องราวของบทเพลงชาติต่าง ๆ ไว้ในหนังสือชื่อ “มารู้จักเรื่องราวเพลงชาติต่าง ๆ กันเถิด” ผมขอนำมาถ่ายทอดดังต่อไปนี้

“..... เพลงชาติของแต่ละประเทศพัฒนาขึ้นค่อนข้างสมบูรณ์ในประเทศแถบยุโรปเมื่อประมาณเกือบ 200 ปีที่ผ่านมา

เนื้อร้องของเพลงชาติสะท้อนถึงวัฒนธรรมความนึกคิดของชาตินั้น ๆ แบ่งออกได้เป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

- (1) ความมั่งคั่งของชนชาติบ้านเกิด
- (2) ปลุกเร้าจิตใจให้ต่อสู้ปกป้องแผ่นดิน
- (3) เชิดชูความยิ่งใหญ่ของชนชาติ
- (4) สรรเสริญพระบารมีของพระมหากษัตริย์
- (5) ความสามัคคีในชาติ

ส่วนทำนองเพลง บ้างก็ประพันธ์ขึ้นบนรากฐานทำนองเพลงพื้นเมืองของชาตินั้น ๆ บ้างก็ประพันธ์ขึ้นมาใหม่

เพลงชาติที่เก่าแก่ที่สุด คือ เพลง Het Willem ของเนเธอร์แลนด์ ในปี พ.ศ. 2112

เพลงชาติที่ใหม่ล่าสุด คือ เพลงชาติเนปาล เริ่มใช้เมื่อ 3 สิงหาคม 2550 หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบสาธารณรัฐ

เพลงชาติที่ยาวที่สุด คือ เพลงชาติกรีซ มีอยู่ด้วยกันทั้งหมด 158 ท่อน (ตามสถิติไม่นับเวลาบรรเลง แต่นับที่คำร้อง)

เพลงชาติที่สั้นที่สุด คือ เพลงชาติญี่ปุ่น มีเพียง 4 บรรทัดเท่านั้น

เพลงชาติที่ไม่มีเนื้อร้อง คือ เพลงชาติสเปน ชื่อ La Marche Real หรือ The Royal March

เพลงชาติที่เปลี่ยนเนื้อร้องบ่อยที่สุด คือ เพลงชาติเยอรมัน

เพลงชาติที่เปลี่ยนทำนองบ่อยครั้งมีหลายประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศนั้น ๆ

เพลงชาติที่หลายประเทศใช้ร่วมกันก็คือ God Save The Queen เพราะเป็นเพลงประจำของเครือจักรภพทั้งหมดทุกประเทศ

เพลงชาติที่มีความหมายยิ่งใหญ่ต่อการต่อสู้เพื่อความเป็นธรรม คือ เพลงชาติฝรั่งเศส La Marseillaise....."

เพลงชาติฝรั่งเศสนี้เป็นบทเพลงที่ผู้คนในโลกรู้จักกันกว้างขวางและโด่งดังมากโดยมีความเป็นมาดังนี้

".....เพลงชาติฝรั่งเศส La Marseillaise (เพลงแห่งชาวเมืองมาร์เซย์) ประพันธ์คำร้องและทำนองโดย Claude Joseph Rouget de Lisle เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2335 ที่เมืองสตราสบูร์กในแคว้นอัลซาส เพลงนี้มีชื่อ "Chant de guerre de l' Armée du Rhin" (แปลว่า "เพลงมาร์ชของทัพลุ่มน้ำไรน์") เดอลิสต์ได้อุทิศเพลงนี้ให้แก่นายทหารชาวแคว้นบาวาเรีย (อยู่ในประเทศเยอรมนีในปัจจุบัน) ซึ่งเกิดในประเทศฝรั่งเศสผู้หนึ่ง คือ จอมพล Nicolas Luckner เมื่อกองทหารจากเมืองมาร์เซย์ได้ขับร้องเพลงนี้ขณะเดินแถวทหารเข้ามายังกรุงปารีส ทำให้เพลงนี้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป และกลายเป็นเพลงปลุกใจในการร่วมปฏิวัติฝรั่งเศส ทั้งยังเป็นที่มาของชื่อเพลงลามาร์แซแยส ดังปรากฏอยู่ในปัจจุบันด้วย

สมัชชาแห่งชาติฝรั่งเศสได้ออกประกาศรับรองให้เพลง La Marseillaise เป็นเพลงชาติฝรั่งเศสเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2338 ต่อมาเพลงนี้ได้ถูกดัดใช้ในช่วงรัชสมัยของจักรพรรดิโปเลียนที่ 1 และพระเจ้าหลุยส์ที่ 18 และมีการนำเพลงอื่นมาใช้เป็นเพลงชาติฝรั่งเศสแทนในระยะเวลาดังกล่าว หลังจากการปฏิวัติในปี พ.ศ. 2373 เพลงนี้ก็ได้อีกกลับมาใช้เป็นเพลงชาติในระยะสั้น ๆ แต่ถึงดัดใช้อีกครั้งในสมัยของจักรพรรดิโปเลียนที่ 3 ตราบจนกระทั่งฝรั่งเศสเข้าสู่สมัชชาสาธารณรัฐที่ 3 เพลงนี้จึงได้รับการรับรองให้เป็นเพลงชาติอย่างถาวรเมื่อ พ.ศ. 2422

ในประเทศรัสเซียได้ใช้เพลง La Marseillaise เป็นเพลงปฏิวัติฝ่ายสาธารณรัฐโดยชาวรัสเซียซึ่งรู้ภาษาฝรั่งเศสในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ซึ่งใกล้เคียงกับช่วงเวลาการปฏิวัติในฝรั่งเศสถึงปี ค.ศ. 1875 ปีเตอร์ ลาฟรอฟ (Peter Lavrov) นักปฏิวัติและนักทฤษฎีกลุ่ม Narodism ได้เขียนเพลงโดยใส่เนื้อร้องภาษารัสเซียขึ้นใหม่ตามทำนองเพลง La Marseillaise และให้ชื่อเพลงว่า

“มารชาแยสกรรมกร” (“Rabochaya Marselyeza”, “Worker’s Marseillaise”) ซึ่งเพลงนี้ได้กลายเป็นเพลงปฏิวัติยอดนิยมเพลงหนึ่งในรัสเซียและได้มีการใช้ในการปฏิวัติรัสเซีย พ.ศ. 2448 ต่อมาเมื่อเกิดการปฏิวัติรัสเซียในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2460 เพลงนี้ก็ยังมีลักษณะเป็นกึ่งเพลงชาติของสาธารณรัฐที่ตั้งขึ้นใหม่ หลังเหตุการณ์การปฏิวัติเดือนตุลาคมซึ่งเกิดขึ้นในปีเดียวกัน เพลงนี้ก็ยังคงใช้เป็นเพลงปฏิวัติควบคู่กับเพลงแองเตอร์นาซิอองนาล (International)

สำหรับประเทศไทย เพลง La Marseillaise ได้เป็นแรงดลใจให้คณะราษฎรคิดเพลงชาติขึ้นใหม่ในช่วงการปฏิวัติสยาม พ.ศ. 2475 และยังมีภานำทำนองไปใช้ในเพลงมาร์ชต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียงอันได้แก่ เพลง “มาร์ช ม.ธ.ก.” ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ม.ธ.ก. เป็นอักษรย่อนามมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อครั้งยังใช้ชื่อว่า “มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง”) ซึ่งประพันธ์โดยทวีป วรดิลก ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 2490 และเพลง “มาร์ชลาดยาว” ซึ่งประพันธ์โดยจิตร ภูมิศักดิ์ ขณะที่เขาถูกคุมขังในเรือนจำลาดยาว (เรือนจำคลองเปรม) ด้วยคดีการเมือง ระหว่างปี พ.ศ. 2503-2505 เพื่อใช้ร้องในงานรื่นเริงภายในคุก.....”

เพื่อเป็นความรู้แก่พลเมืองคนใหม่ของมอนเตเนโกร เพลงชาติของประเทศนี้มีความเป็นมาดังนี้ “..... มอนเตเนโกร หรือชื่อทางการคือสาธารณรัฐมอนเตเนโกร (Republic of Montenegro) เป็นประเทศเอกราชประเทศใหม่ล่าสุดของโลก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปยุโรป มีอาณาเขตจรดทะเลเอเดรียติกและโครเอเชียทางทิศตะวันตก จรดบอสเนียและเฮอร์เซโกวีนาทางทิศเหนือ จรดเซอร์เบียทางทิศตะวันออก และจรดแอลเบเนียทางทิศใต้

ในอดีตมอนเตเนโกรมีสถานะเป็นสาธารณรัฐในสหพันธ์สาธารณรัฐสังคมนิยมยูโกสลาเวีย และต่อมาได้เป็นส่วนหนึ่งในสหภาพการเมืองของเซอร์เบีย-มอนเตเนโกร หลังจากมีการลงประชามติเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 มอนเตเนโกรก็ได้ประกาศเอกราชในวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มอนเตเนโกรได้รับการกำหนดให้เป็น “รัฐประชาธิปไตย สวัสดิการ และสิ่งแวดล้อม” คำร้องแปลเป็นไทยดังนี้

โอ้ รุ่งสว่างอันสว่างไสวแห่งเดือนพฤษภาคม มอนเตเนโกรมารดาแห่งเรา เราคือบุตรแห่งเนินหินผา และคือผู้พิทักษ์**ความสัตย์**ของท่าน

เรารักท่าน เนินผาหินเอ๋ย แลหุบเขาอันงามสง่าของท่าน ซึ่งมีเคยรู้จักเลยถึงห่วงโซ่แห่งความเป็นทาสที่น่าอัปอาย

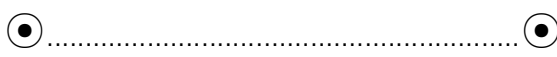
ขณะเดียวกัน เอกภาพแห่งเราก่อกำเนิดปีก แก่การปลุกเร้าขุนเขาโลฟเซน (Lovcen) ของเรา ขอความสง่างามและความรุ่งเรืองจงมีแก่มาตุภูมิที่เรารักยิ่ง

สายธาราในระลอกคลื่นของเรา ที่รินไหลสู่ท้องทะเล จักส่งเสียงสู่ห้วงมหานที ว่ามอเตเนโกรจักคงอยู่ชั่วนิรันดร์.....”

ต่อไปนี้เราจะตั้งใจฟังเพลงชาติไทยมากกว่าก่อนนะครับ

เครื่องเคียงอาหารสมอง :

- อัดัม เป็นผู้คิดค้น “Love at first sight” ซึ่งเป็นเครื่องช่วยทุ่นแรงงานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดอย่างหนึ่งซึ่งโลกรู้จัก
- ผมรักมนุษยชาติ มนุษย์เท่านั้นแหละที่ผมทนไม่ได้
- คนใช้ตื่นเต้นเมื่อไปพบหมอใหญ่ผู้เชี่ยวชาญ “หมอมัที่ไหนนะที่คุณไปหาก่อนมาพบผม” “หมอมัที่คลินิกครับ” คนใช้ตอบ “มิน่า หมอเฮงช่วยพรรคนี้จะไปรู้อะไร เออแล้วเขาให้คำแนะนำทุเรศ ทุเรศอะไรแก่คุณล่ะ” หมอใหญ่ถาม “เขาแนะนำให้ผมมาหาคุณหมอครับ”
- ผู้ชายมีชีวิตอยู่ในโลกอย่างสุขกว่าหญิงเพราะแต่งงานช้ากว่า และตายเร็วกว่า
- เด็กผู้ชายยังงี่เง่าก็เป็นเด็กผู้ชายนั่นแหละ..... เหมือนกับชายวัยกลางคนอีกเป็นจำนวนมาก
- มีผู้ถามมหาเศรษฐีวัย 75 ปี ว่าทำอย่างไรจึงสามารถชักชวนให้สาววัย 20 กว่ามาเป็นเจ้าสาวได้ “ผมก็โกหกเธอว่า ผมอายุ 90”
- ถ้าแม้รู้ว่าผมจะอยู่จนแก่และเจ็บปวด ทุเรศ ทุเรศ อย่างนี้ ผมจะไม่ปล่อยตัวอย่างที่ทำตอนหนุ่ม ๆ หรือ
- จงอย่ายืมเงินจากพวกมองโลกในแง่ดีเป็นอันขาด เพราะพวกเขาจะคาดหวังเสมอว่า จะได้เงินคืน

น้ำจิ้มอาหารสมอง

If you want people to think well of you, do not speak well of yourself.
(Blaise Pascal นักฟิสิกส์และนักปรัชญาของโลก ค.ศ. 1623-1662)

ถ้าท่านต้องการให้ผู้คนนึกชื่นชมตัวท่าน ก็จงอย่าคุยโม้เรื่องตัวเอง
